

Warszawa, 15.07.2021 r.
Polski Alarm Smogowy
ul. Felicjanek 10/6
31-104 Kraków
polskialarmsmogowy@gmail.com

Prezes Rady Ministrów
Mateusz Morawiecki
al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Apel o prawo do tworzenia Stref Czystego Transportu

Szanowny Panie Premierze,

Apelujemy do Pana i Pańskiego rządu o wprowadzenie pod obrady Sejmu projektu nowelizacji ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych, który po przyjęciu **umożliwiłby samorządom skuteczną walkę z zanieczyszczeniami z transportu poprzez ustanawianie Stref Czystego Transportu – obszarów, gdzie ograniczony jest ruch tych samochodów, które emitują duże ilości zanieczyszczeń.**

Przez ostatni rok Polski Alarm Smogowy współpracował z Ministerstwem Klimatu i Środowiska przy tworzeniu odpowiednich zapisów w ustawie o elektromobilności. Rozmowy doprowadziły do kompromisu – w projekcie nowelizacji ustawy znalazły się satysfakcjonujące rozwiązania. Dzięki tym przepisom samorzady mogłyby skutecznie ograniczać zanieczyszczenia z ruchu samochodowego. **Zmiany te są wyczekiwane przez władze szeregu miast – co ma swoje odbicie w stanowiskach popierających reformę przepisów nadesłanych przez samorzady.**

Główną wypracowaną zmianą było **umożliwienie samorządom tworzenia stref w oparciu o normy emisji spalin Euro – dzięki temu w miastach mogłyby powstać obszary, do których nie miałyby wjazdu te auta, które emitują najwięcej zanieczyszczeń** (głównie starsze samochody z napędem diesla). Obecne przepisy dotyczące SCT wykluczają wszystkie auta spalinowe. To rozwiązanie zbyt daleko idące, uniemożliwiające wytyczanie stref na większym obszarze miasta i skutecznie obniżanie stężeń zanieczyszczeń. Kolejne ważna zmiana to możliwość objęcia wymaganiami wszystkich samochodów, także należących do mieszkańców stref. To ważne, ponieważ to mieszkańcy odpowiadają za ponad 60 proc. ruchu samochodowego w miastach, są więc największym źródłem zanieczyszczeń.

Propozycje reformy przepisów dotyczących SCT zostały umieszczone również w Krajowym Planie Odbudowy, jako jedno z narzędzi walki z emisjami zanieczyszczeń i dwutlenku węgla. Projekt KPO

zawierający zobowiązanie do przeprowadzenia reformy przepisów został przesłany Komisji Europejskiej. Co więcej w KPO pojawiły się terminy w jakich wprowadzone miały być zmiany w ustawie o elektromobilności - przyjęcie poprawek miało dokonać się do końca bieżącego roku.

To było jasne stanowisko rządu i Ministerstwa Klimatu i Środowiska wskazujące, że obecne władze Polski poważnie traktują konsekwencje nadmiernego zanieczyszczenia powietrza w miastach spalinami. Mieliśmy prawo sądzić, że rząd skupia się nie tylko na emisji zanieczyszczeń z kotłów na paliwa stałe, ale też na transporcie - drugim najpoważniejszym źródle szkodliwych substancji w powietrzu w polskich miastach.

Dziś musimy powiedzieć, że zostaliśmy oszukani. Na ostatniej prostej, przed skierowaniem projektu zmian w Ustawie do Sejmu, wszystkie propozycje dotyczące Stref Czystego Transportu zostały przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska usunięte. **Efekty procesu konsultacji, w którym uczestniczyliśmy wraz z władzami samorządowymi i wypracowany kompromis zostały wyrzucone do kosza.**

Ta decyzja jest niezrozumiała. Wzywamy Ministerstwo Klimatu i Środowiska oraz rząd do naprawienia tego błędu. **Bez poprawy obecnych przepisów nie ma mowy o skutecznych Strefach Czystego Transportu - które pozwoliłyby obejmować wymaganiami większe obszary miast i stawiać wymagania wszystkim pojazdom. Przepisy powinny też umożliwiać ograniczenie ruchu tylko tych aut, które emitują najwięcej zanieczyszczeń, a nie wszystkich aut spalinowych. Jedynie takie rozwiązanie, da się wdrożyć z akceptacją Polaków i bez uderzania w najuboższe gospodarstwa domowe. W ten sposób zrealizowane zostaną zapisy Krajowego Planu Odbudowy, a samorządowcy z Warszawy, Wrocławia, Katowic i Krakowa będą mogli podjąć wyzwanie rzucone przez Komisję Europejską, która domaga się od tych miast jak najszybszego obniżenia emisji dwutlenku azotu do powietrza - substancji ściśle powiązanej z emisją spalin.**

Transport jest jednym z dwóch najpoważniejszych źródeł zanieczyszczeń w polskich miastach. Badania wskazują na regularne przekroczenia norm dwutlenku azotu na obszarach większych ośrodków. Substancja ta łączona jest ze wzrostem przypadków astmy, udarów czy chorób układu nerwowego.

Panie Premierze, wiemy, że życie i zdrowie Polaków leży w zainteresowaniu tego rządu. Ledwie kilka dni temu poznaliśmy propozycje zmian w systemie karania kierowców za kierowanie pod wpływem alkoholu, czy za drastyczne przekroczenia prędkości. To ruch, na który czekamy wszyscy od dawna. Na początku obecnej kadencji Parlamentu oświadczył Pan również, że naprawa jakości powietrza w naszym kraju jest wyzwaniem cywilizacyjnym, że nie możemy godzić się na przedwczesną śmierć około 50 tys. ¹Polaków każdego roku z powodu nadmiernej ilości zanieczyszczeń. Powstały programy, które skutecznie prowadzą do usuwania zanieczyszczeń pochodzących z niskiej emisji. Czas na podobne rozwiązania w zakresie emisji transportowej.

Wierzymy, że gabinet Pana Premiera przywróci odpowiednie zapisy o Strefach Czystego Transportu do projektu nowelizacji ustawy o elektromobilności i paliwach alternatywnych.

Z poważaniem
w imieniu Polskiego Alarmu Smogowego
Andrzej Guła

---

1 <https://www.eea.europa.eu/publications/air-quality-in-europe-2020-report>